SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. XCIX. No. 169. JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, SEPTEMBER 3, 1992. CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 3-го ВЕРЕСНЯ 1992. Ч. 169. РІК XCIX.

НРУ ЗАСУДИВ ЗАЯВУ „УКРІНФОРМ"

Київ (УНІАР). — Тут у п'ятницю, 28-го серпня, до міністерства закордонних справ України запросили радника амбасади ЗСА в Україні Джана Гандерсена для роз'яснень з приводу заяви „УКРІНФОРМу". Як уже інформовано, амбасадор ЗСА в Україні Роман Попадюк 28-го серпня оприлюднив заяву для преси, у якій сказано, що амбасада ЗСА хотіла б отримати пояснення позиції України, яка заявляла про свою відданість демократії і намір дотримуватися принципів Загальної декларації прав людини ООН та НБСЕ, що включає повну свободу слова, як основоположне право. У зв'язку з цією заявою, Д. Гандерсенові роз'яснили окремі пункти заяви інформаційної агенції „УКРІНФРМ".

З відділу інформації секретаріяту Руху повідомили, що з цього приводу оприлюднив заяву співголова НРУ Вячеслав Чорновіл. Він звернув увагу, що заява „УКРІНФРМ" поширена на доручення Президента України Леоніда Кравчука та Уряду й Президії Верховної Ради України. На думку В. Чорновола, Світовий форум українців став великою подією, завдяки якій наші земляки з різних країн світу висловилися з приводу того, якою стала наша Україна за короткий час незалежности і якою вона має бути. „Керівництво України мало б вислухати всі ці думки, хай навіть критичні, проаналізувати і використати у подальшій діяльності для розбудови української незалежної держави. — сказано у заяві В. Чорновола. — А за пораду, за стурбованість подальшою долею молодої української держави — подякувати. Натомість українська інформаційна агенція, за дорученням Президента України, підтасовуючи поняття, розцінює критику, як 'спроби розколоти народ, посіяти міжнаціональну або соціяльну ворожнечу, розбрат', виявляючи при цьому елементи нерозуміння загальноприйнятих принципів демократії, в тому числі права на критичні оцінки та опозицію до офіційної державної політики, попереджає всіх, хто вдаватиметься до таких дій, що вони будуть видворені за межі України без права будь-коли відвідати її. Рух у свою чергу заявляє: войовниче ставлення до критики, патологічне несприйняття інакшедумання керівництвом України та деякими державними чиновниками є продуктом їх багаторічного вишколу в адміністративно-партійній системі, є рецидивом мислення і дій людей, які жили і живуть за канонами більшовицько-марксистської ідеології та моралі.

НРУ вважає, що заява „УКРІНФРМу" є порушенням принципів демократії, засуджує її, бо вбачає тут ще один послідовний крок керівництва України до відновлення тоталітаризму часів правління КПСС-КПУ. Є відгуки про це також і в російській пресі. Зокрема „Нєзавісімая Газета" у числі за 28-го серпня пише, що Президент Кравчук просто вийшов з рівноваги тому, що перед початком Світового форуму українців газета „Незалежність" надрукувала статтю В. Чорновола „Перемога комуністичного путчу в Україні". Стаття присвячена першій річниці незалежности України і в ній критикується Президент за намагання перенести традиції совєтських часів в політичну систему незалежної України.

НАВЧАННЯ В ШКОЛІ УКРАЇНОЗНАВСТВА

Ню Йорк. — Школа Українознавства при ОУА „Самопоміч" в Ню Йорку подає до відома, що навчання в новому шкільному році 1992/93 розпочнеться у суботу, 12-го вересня Службою Божою в церкві св. Юра, 7-ма вулиця в Ню Йорку. Збір учнів по класах — о год. 9-ій ранку, навчання після Служби Божої триватиме до 12-ої години дня. Вписи нових учнів від 1-ої до 12-ої кляси і передшкілля відбуватимуться в перші суботи вересня в канцелярії школи (вхід з Т. Шевченка плейс, між 6-ою і 7-ою вулицями). При школі існує „Світличка", яка під зарядом 83-го Відділу СУА.

Інспектори ООН розпочали працю у Багдаді

Багдад, Ірак. — У столицю Іраку прибула чергова бригада інспекторів Організації Об'єднаних Націй. Мета інспекторів — спостереження за тим, як Ірак виконує підписану у квітні минулого року угоду про перемир'я, згідно з якою Саддам Гуссейн повинен ліквідувати всі запаси зброї масового знищення і припинити будь-які дослідження в ділянці подібних видів зброї — нуклеарної, хемічної і бактеріологічної.

На цей раз інспектори ООН прибули в Багдад, коли відносини між режимом С. Гуссейна і антиіракською коаліцією, створеною восени 1990 року, після окупації Кувайту іракською армією, сильно загострилися. У неділю, 30-го серпня, С. Гуссейн виступив з різкою заявою проти рішення коаліції створити „зону повітряного карантину" на південь від 32-ої паралелі. Зона створена для захисту іракських шіїтів від налетів іракських літаків.

Цю акцію Гуссейн назвав „неприкритою агресією" З'єднаних Стейтів і їх союзників. Він заявив, що Ірак має намір „протистояти агресорам", але покищо ці погрози не виконуються.

„Наша політика основана на тому, щоб не вдаватися до конфронтації. Ми не маємо наміру провокувати Ірак, — сказав журналістам голова групи інспекторів ООН італієць Мавріціо Зіфферо. — Нема ніякого зв'язку між 'зоною повітряного карантену' і нашою працею". Він розповів, що в його групі 15 осіб, серед яких є громадяни Німеччини, Італії, Польщі, ЗСА і Франції.Група М. Зіфферо буде займатися справами, зв'язаними з нуклеарною зброєю. Як нагадує агентство АП, в Іраку продовжує працю бригада експертів ООН, яка займається знищенням хемічної зброї. Вона повинна знищити 40,000 одиниць такої зброї, яка зберігається на військовій базі Мутана недалеко від Багдаду.

Значна частина французів відкидає єдину Европу

Париж. — Судячи з вислідів попереднього опитування громадської думки, населення Франції дотримується різних поглядів щодо можливого приєднання їхньої країни до загальноевропейського економічного, політичного і фінансового союзу. Соціологічні дані засвідчують тенденцію до збільшення кількости противників участи Франції в єдиній Европі. Якщо тиждень тому 40 відсотків опитаних підтримували майбутній договір і тільки 38 відсотків виступили проти нього, то опитування, результати якого оприлюднено 1-го вересня, говорять, що вже 42 відсотки французьких громадян не погоджуються з плянами створення єдиної Европи, а 38 відсотків схильні прийняти цю ідею.

Як відомо, 20-го вересня у Франції відбудеться загальнонаціональний референдум, під час якого остаточно з'ясується ставлення громадян країни до єдиного політично-економічного союзу. Щодо французького уряду, то він був одним з головних ініціяторів об'єднання західноевропейських держав і тепер всіма способами рекламує переваги єдиної Европи. Тим часом в країні посилюються протилежні настрої і цьому сприяє зростання загального невдоволення політикою президента Франсуа Міттерана. За ті 10 років, протягом яких він займає керівний пост, економічне становище Франції помітно погіршилося, зросло безробіття.

Комісія ООН здала звіт про поїздку в Боснію

Женева, Швайцарія. — У звіті комісії ООН, яка побувала у Боснії і Герцеговині, сказано, що сербські збройні загони винні у постійних і значних порушеннях прав людини. Групу експертів ООН, яка здійснила поїздку по районах, захоплених сербами, і побувала в кількох концтаборах, очолював колишній польський прем'єр Тадеуш Мазовецький.

Звіт експертів свідчить, що „етнічна чистка" дістала широке розповсюдження на території колишньої Соціялістичної Федеративної Республіки Югославії. Члени комісії приходять до сумного висновку, що міжнаціональна ворожнеча, приводом для якої стали дії сербів, досягла небувалого рівня, і навіть після закінчення війни можна очікувати, що сторони будуть довго нагадувати одна одній взаємні кривди.

Звіт закликає міжнародню спільноту наділити великими повноваженнями миротворчі сили ООН, які, згідно з їх статусом, не мають можливости активно вмішуватися в події, що відбу-

(Закінчення на стор. 4)

СОЮЗІВКА ВЕЛИЧАВО ВІДЗНАЧИЛА РОКОВИНИ НЕЗАЛЕЖНОСТИ УКРАЇНИ

В. Батюк (третій зліва) щойно отримав хліб і сіль від (зліва) М. Гаврилюк і О. Кровицької. Біля нього — дружина Алла, Е. Іванців, внук і С. Кулик.

Союзівка. — Двома могутніми концертами в суботу увечорі і в неділю пополудні, 22-го і 23-го серпня, відзначила ця оселя УН-Союзу, в розгарі вакаційного сезону, перші роковини відновлення незалежности України.

У суботу увечорі в залі „Веселки" майже 100-членний Український Національний Хор, що включає співаків з Філядельфії, Балтимору і Вашінґтону, під батутою Михайла Длябоги виконав ряд патріотичних композицій і пісень, зокрема „Батька українськоі клясичної музики Миколи Лисенка, та інших композиторів, в масстатичному дусі цих важливих роковин. Тому цьому концертові надало на вступі врочисте відспівання українського, канадського і американського національних гимнів під фортепіяновий супровід Олени Литвиненко.

Раніше на залю ввійшли

(Закінчення на стор. 4)

ЗАКІНЧЕННЯ СЕЗОНУ НА ОСЕЛІ ОДВУ

Лігайтон, Па. — Тут на оселі ОДВУ у суботу, 5-го вересня о год. 9-ій вечора відбудеться велика забава під звуки доброї оркестри. Адреса оселі: 1230 Beaver Run Dr., Lehighton, Pa. 18235. Телефон для інформацій (215) 377-4621.

МОСКВА МАЛА ТАЄМНІ БАКТЕРІОЛОГІЧНІ ПРОГРАМИ

Вашінгтон. — Газета „Вашінгтон пост" вмістила матеріял про таємну російську програму виготовлення бактеріологічної зброї. Ця програма не тільки викликає сумнів щодо запевнень колишнього совєтського керівництва про те, нібито воно виступало за заборону хемічної і бактеріологічної зброї, але дозволяє припускати, що таємні лябораторії існують і тепер.

Як пише газета, офіційні представники ЗСА і Великобританії вже не раз висловлювали занепокоєння з приводу того, що уряд Росії, пірвоку тому давши офіційну обіцянку припинити таємне виготовлення цієї зброї, досі не дотримав слова. Відомо, що виконуючий свої обов'язки державного секретаря З'єднаних Стейтів Лоренс Іглбергер нещодавно в Лондоні зустрічався з міністром закордонних справ Росії Андреєм Козиревим, однак той відмовився обговорювати проблеми бактеріологічної зброї.

Згідно з даними британської розвідки, в 1990 році совєтський втікач, який займав високий пост в міністерстві охорони здоров'я, розповів що протягом двох десятків років, не зважаючи на міжнародні договори, Совєтський Союз активно здійснював таємні бактеріологічні програми. Щонайменше чотири об'єкти на території СССР під виглядом фармакологічних підприємств виготовляли хемічну зброю. Тепер західня розвідка володіє інформацією, що совєтським спеціялістам вдалося створити бактеріологічні речовини, проти яких безпорадні існуючі вакцини і антибіотики.

Коли питання про таємні програми Москви президент ЗСА Дж. Буш заторкнув під час зустрічі з Борисом Єльцином, президент Росії поставився до цього поважно, розуміючи, що від його реакції залежатиме американська фінансова допомога. На вимогу Єльцина російські спеціялісти склали звіт, який підтвердив, що Совєтський Союз виготовляв бактеріологічні набої для бомб і боєголовок ракет. Ці набої викликали дуже тяжкі інфекційні захворювання: туляремію, сибірську язву та ін.

Хоч у згаданому звіті відзначалося, що матеріяльна база для таємних бактеріологічних програм вже зліквідована, ЗСА і Великобританія ще не дістали переконливих доказів.

Гості з Китаю відвідали Крим

Севастопіль (УНІАР). — Тут 27-го серпня перебувала делегація бізнесменів та представників органів місцевого самоврядування провінції Цзянсу, Китайська Народна Республіка. Гості зустрілися з заступником голови державної адміністрації Севастополя Володимиром Зайчком і домовилися про укладення в недалекому майбутньому угод, що сприятимуть професійній освіті молоді, обмінові товарами широкого вжитку, укладанню контрактів про спільні підприємства.

Тим часом у Симферополі Рада Міністрів Криму, спільно з представниками економічної служби Президента України, працює над концепцією закону про спеціяльну економічну зону в Республіці Крим. Таку зону спочатку передбачається створити в Керчі. Згідно з концепцією Крим вивозити ме продовольчі товари в обмін на енергоносії. З цього приводу вже ведуться переговори на рівні Ради Міністрів Криму з представниками Альжиру.

На запрошення голови Севастопільської Міської Ради до міста прибули фахівці з Інституту державного управління при Кабінеті Міністрів України, які разом з депутатами Міськради та місцевої державної адміністрації візьмуть участь у розробці правового статусу Севастополя. Як відомо, нині місто Севастопіль підпорядковане безпосередньо Києву. Статус Севастополя визначатимуть юристи, економісти, політологи, в тому числі й закордонні. Один з них — колишній командуючий військами ЗСА в Німеччині Микола Кравців, добре обізнаний зі статусами міст, де розташовані військові та військово-морські бази, а також зі статусами самих цих баз.

АПЕЛЯЦІЙНИЙ СУД ВІДКИНУВ МОЖЛИВІСТЬ ПОВОРОТУ І. ДЕМ'ЯНЮКА ДО ЗСА

Сінсіннаті, Ог. — Як повідомляє агентство Ройтерс Апеляційний суд відкинув прохання адвокатів Івана Дем'янюка, дозволити йому повернутися до ЗСА, на випадок коли Найвищий суд Ізраїля вирішить, що він не є „Іваном Грозним".

Апеляційний суд зложений із трьох суддів рішив, що прохання адвокатів є передчасне тому, що ізраїльський суд не закінчив ще поновного розгляду справи І. Дем'янюка. Як відомо, справа тепер набрала широкого розголосу після того, як адвокати віднайшли зізнання ряду інших сторожів з Треблінки, які вказують на те, що „Іван Грозний" була інша людина, а саме Іван Марченко, доля якого невідома. Усі ці докази знайдено в актах совєтського судівництва.

Апеляційний суд в Огайо розглядає тепер чи у висліді нових доказів видалення І. Дем'янюка із ЗСА було правильним в 1986 році і чи Департамент юстиції мав право сумніватися щодо того чи І. Дем'янюк є „Іваном Грозним" в тому часі коли відбувався у ЗСА над ним суд.

В останньому тижні Департамент юстиції не зголосився на розглядання питання чи І. Дем'янюк може повернутися до ЗСА, подаючи як причину те, що є всі докази, що він був сторожем в інших концентраційних таборах в Польщі.

Мирне врегулювання у Боснії залишається під знаком запитання

Женева, Швайцарія. — Співробітникам ООН у Женеві вдалося дістати копію розпорядження, випущеного сербським урядом у боснійському місті Зелинич, захопленому сербами. На думку співробітників ООН, цей документ підтверджує чутки про кампанію „етнічних чисток", яку проводять серби у Боснії і Герцеговині. У розпорядженні сказано, як повинні поводитися національні меншини на території захопленого міста. Несербам заборонено купатися у місцевих водоймах, ловити рибу, користуватися телефоном, вступати в контакти з чужинцями. 34-ом активістам мусульманської громади міста заборонено покидати свої доми. У п'ятницю, 28-го серпня, в ООН надійшли повідомлення про те, що серби масово виселяють з міста Баня Лука боснійських мусульман.

У Лондоні в п'ятницю завершилися переговори боснійських сербів і мусульманів про мирне врегулювання війни. Створюється враження, що ці мирні переговори мають неясні підсумки і перспективи. Лідер боснійських сербів Радован Караджич обіцяв, що його військо передасть співробітникам місії ООН бойову техніку і поверне боснійським мусулманам захоплені в них землі. Однак покищо невідомо, коли Караджич має намір виконати ці обіцянки. Заявивши, що протягом двох діб він надасть співробітникам ООН плян розташування вогневих точок сербів навколо чотирьох боснійських міст, Караджич забув вказати, про які дні доби йде мова.

Співголова переговорів, які відновляться цими днями у Женеві, колишній державний секретар ЗСА Сайрус Венс сказав, що йому невідомо, чи контролює Караджич становище у Боснії. Врегулювання конфлікту у найближчі дні буде утруднене загостренням відносин між президентом Югославської федерації Слободаном Мілошевічем, який стоїть на непримиримих позиціях, і прем'єрміністром федерації Міланом Паничем, який добивається мирного вирішення боснійської проблеми. На спільній пресовій конференції Мілошевіч і Панич затіяли емоційну суперечку. Панич вимагав, щоб президент прийняв плян мирного урегулювання або подав на резиґнацію. „Боротьби за владу між мною і президентом не буде, — сказав Панич, — бо поєдинок можливий лише між рівними".

У СВІТІ

НА ВУЛИЦЯХ ЗРУЙНОВАНОЇ громадянською війною сомалійської столиці Могадішо точаться криваві бої між ворогуючими формуваннями за право захоплення вантажних авт з міжнародною гуманітарною допомогою. Сомалійські бойовики чинять перешкоди доставі харчів углиб країни, де населення приречене на голодну смерть.

„ЩОБ ПРОДЕМОНСТРУВАТИ остаточну відмову від сталінізму, президент Росії Боріс Єльцин повинен вирішити проблему японських північних територій", — заявив прем'єр-міністер Японії Кііті Міядзава, виступаючи в місті Каруїдзава на зібранні ліберально-демократичної партії. Керівник японського уряду висловився за повернення всіх чотирьох островів, котрі згідно з російсько-японським мирним договором 1855 року визнавалися японськими.

В ПОНЕДІЛОК, 31-ГО СЕРПНЯ, до Багдаду прибула чергова група інспекторів ООН. Їй доведеться діяти в умовах, коли на півдні Іраку встановлено „повітряний карантин", який забороняє іракському военному летунству здійснювати лети південніше 32-ої паралелі. Багдад схарактеризував це рішення країн антиіракської коаліції як агресивну акцію з боку ЗСА і їх союзників, і дав до зрозуміння, що місцеві іракські власті максимально утруднять працю інспекторів ООН та інших міжнародних організацій гуманітарної допомоги.

НА 55 ВІДСОТКІВ РОСІЯ зменшила доставу газу в Литву. Досі Литва одержувала за добу 7 міл. кубічних метрів газу. Причиною цього рішучого кроку з боку Москви було те, що Литва заборгувала великі суми грошей, відмовившись платити за газ згідно зі світовими цінами.

У ВИСЛІДІ РАКЕТНОГО обстрілу кабульського летовища формування афганського опозиціонера Гульбеддіна Гекматіяра згорів один з трьох російських літаків, котрі прибули до Кабулу для евакуації працівників амбасади Російської федерації з Афганістану.

В АМЕРИЦІ

Р.Г. МЕЙСІ КО., у понеділок, 31-го серпня подала до загального відома деякі зі своїх плянів, які є конечні для підсилення їхніх акцій. Це потягнення вказує на те, що вищезгадана світової слави крамниця після оголошення банкрутства має бути куди більші проблеми на полагодження котрих потребуватиме куди більше часу, як передбачали аналітики. Точний плян з усіма подробицями буде подано у листопаді разом з усіма потрібними для цього документами і прилогами.

СТАРАЮЧИСЬ ЗУПИНИТИ, чи радше бодай трохи притишити голосну критику про повільну допомогу федерального уряду потерпілим від урагану „Андрю", президент Джордж Буш заявив, що він знову відвідає Флориду та Люїзіяну, щоби особисто перевірити урядові допоміжні акції. Офіційні чинники Білого Дому твердять, що плян допомоги потерпілим від нищівного урагану було відразу взято до уваги, але з огляду на його обсяг потрібно було часу. Одначе з години на годину можна було бачити бодай деякі успіхи масової допомоги, зокрема у південній Флориді, де з приїздом інженерного корпусу армії розпочато будову тимчасових схоронищ для бездомних. Все ж таки знаходяться й такі, що завзято обстоюють теорію, що вся допомога це тільки політична передвиборча показуха. Президент Дж. Буш зареагував гостро на такі закиди, заявляючи, що йому соромно за тих, хто людське нещастя використовує для політичних цілей.

УРЯД ЗСА У ПРИНЦИПІ договорився про купівлю високоякісного урану вартостю біл. дол., з ліквідаційного арсеналу колишнього СССР, щоби в цей спосіб бодай трохи допомогти захитаній економіці та зменшити можливості ядерних аварій, а також можливих крадежей. Згадану акцію змушені будуть схвалити обидва уряди ЗСА і Росії, де знаходиться ядерний арсенал зібраний також з інших колишніх республік СССР. Якщо все буде узгіднене, то це буде перший такий договір і на думку аналітиків дуже зменшить небезпеку можливости повороту нової холодної війни.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00
UNA members 1 year — $15.00. Change of address — $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00.
Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси — $1.00.
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Проблема природної асиміляції в Україні

Природна асиміляція — це явище відоме в усіх країнах. Приїздять іміґранти, вивчують мову даної країни, отримують там заробіткову працю, привикають до оточення, до способу життя, дістають державне громадянство. Молоді люди одружуються, батьки тужать за „старим краєм", діти мають теж сантимент до батьківщини їхніх батьків, але одні і другі відвідують цю батьківщину з чужинецькими пашпортами як туристи. Так постала життям накинена теорія двох батьківщин.

У всесвітній історії — відомі клясичні зразки примусової, силою накидуваної асиміляції. Польща між двома світовими війнами зела політику національної асиміляції. Нищила існуюче за часів Австрії українське шкільництво, завела „нумерус клявзус" у високих школах, не приймала молоді на працю й державних установах, переводила фінансовану Банком рольним колонізацію і військове осадництво. Немудра політика, згори засуджена на невдачу. Опинившись після приходу большевиків до Галичини большевицьких військ у в'язничній келії Бутирки у Москві грабар українського шкільництва професор Станіслав Грабовський перепрошував свого співтовариша недолі секретаря УНДО Володимира Целевича і признав, що „помилявся".

Другий приклад насильної асиміляції, коли після розподілів Польщі під кінець XVIII сторіччя Поморя і Шлеськ — Долішній Шлеськ дістались Німеччині — вона повела супроти поляків політику національної асиміляції засобом економічного включення у свій промисел торгівлю. У Познані і Вроцлаві, перезваних наПозен і Бреслав над більшістю крамниць видніли польські прізвища з власниками, що говорили по-німецьки. Відомо, що ці землі вернулися до Польщі. Найбрутальніше поводилася Росія супроти українців після Переяславського договору 1654 року. Коли у Валуєвському указі 1863 року сказано, що „Украінскаво язика нє било, нєт і бить нє может", то з нинішньої перспективи, це був безмежний ідіотизм. Україну перезвали „Мароссією", а отриману частину Польщі, т. зв. Королівство польське назвали „Привіслянським краєм", русифікували всіх, але тільки суґоти українців вели політику, яку одідичив Сталін. Поштовх до цих міркувань дала обширна стаття-допис із Києва у „Ню Йорк Таймсі" з 27-го серпня ц. р. під цікавим заголовком: „Україна втрачає жидів, жиди втрачають традицію". Автор наводить прізвища кількох видатних жидівських діячів з України, які бідкаються, що їхня громада в Україні корчиться і загибає, а ніхто, ані Ізраїль, ані жидівська громада в Америці цим не цікавиться.

Уже референдум в Україні 1-го грудня минулого року, в якому також росіяни, поляки, жиди й інші неукраїнці голосували „за" українську державність — вказував на цікаве явище державного, не національного патріотизму, зродженy препоганим досвідом перебування у межах СССР. Російська меншина в Україні надто численна, вона глибоко закорінена і сусідом є Росія. Тому росіяни не асимілюються до українців, хіба, що це станеться після численних поколінь. Але іншим меншинам напевне призначено асимілюватися — без ніякого натиску від державного законодавства, при повній волі і свободі всіх без різниці національности і віровизнання постійних мешканців. Жиди не виїздили з України так масово до Ізраїля, як це зробили мешканці Росії. І тепер їх ніхто не виганяє. Але — дивна річ — саме атмосфера демократичної свободи сприяє асиміляційному процесові, хоч це на око — парадокс. Америка перестала бути „перетоплюючим казаном", бо окремі національні групи мали і мають надто глибоку культуру і надто глибоку національну свідомість. У Канаді існує закон про „різнокультурність". Але з усіх чужомовних іміґрантів найшвидше замериканізувалися німці. У Ню Йорку були три німецькі щоденники, а сьогодні — ні одного. Польські генерали Пуласький і Костюшко воювали в американській Визвольній війні. Існують сильні польські осередки в Чикаґо, Милвокі, у Ню Йорку є Інститут ім. Пілсудського з величавою бібліотекою і Польське Наукове Товариство, існувала й існує польська держава та водночас польське поселення в ЗСА скорчилося і зберігається завдяки теорії двох батьківщин. Державне відродження України надзвичайно скріпило українську діяспору.

Микола Бараболяк

ПОДЗВІННЯ ІДЕОЛОГІЧНОГО МИСЛЕННЯ

I

У „Літературній Україні" з 23-го липня ц. р. появився довгий есей письменника-публіциста (він же голова Української Селянської Демократичної Партії) Сергія Плачинди п. з. „Сучасний український націоналізм як ідеологія". В цілому зміст статті позитивний. Можна теж прийняти дефініцію С. Плачинди, що „націоналізм — це органічне прагнення народу зберегти свою індивідуальність і духовість з метою переформувати аморфну масу в націю". Я окреслив би націоналізм ще простіше і більш зрозуміло як розжарений до червоного патріотизм, готовість на всяку посвяту для досягнення усамостійнення народу. С. Плачинда коректно розвиває думку про мету і завдання українського націоналізму. Головним його завданням уважає він протиставитись усіми силами російському загарбництву і шовінізмові, і підбудувати в народі почуття власної цінности і гордости, визбувшись комплексу меншевартости. Проблема з поглядами автора виринає, коли він намагається надати нашому націоналізмові характер ідеології. Тут виходять наверх наслідки совєтського „стрейт джекету" політичного мислення і думки, наслідком чого є вузькість горизонтів політичних ідей. А це трагічне у наслідках, бо причиняється до хаосу політичних груп в Україні та безшабашного партійництва, що зверги розпорошує і знесилює і так ще слабкі наші політичні сили; є джерелом політичного доктринерства, як хоч би показує на те цитована стаття.

Де джерела націоналізму і який його зміст? С. Плачинда, щоб покликатись на древні корені нашого націоналізму, посягає до антів, як наших предків. Це нагадує німецьких націоналістів мюнхенського путчу, які пов'язували їхню ідеологію з їхніми героїчними предками готами, чим наразили себе радше на глум.

Націоналізм — це феномен відносно молодий. Його початки на переломі XVIII і XIX сторіч. До того часу не існували націй-держави, а домени володарів. Правда, під владою королів, й інших володарів, спроквола виклювувалось почуття національної ідентичности, але воно не було достатньо усвідомлене. Були піддані володарів, а не члени спільноти-нації. Національна самосвідомість проявилась уперше у французькій революції, коли народ пішов у Франції на Бастилію і вперше пролунав клич „Vive la France!". Як умирати, то за батьківщину, а не за короля, як досі гинули мільйони для підкріплення величі володарів. Це перша виразна манiфестація націоналізму.

В Німеччині зачало назрівати почуття національної єдности від часу, відколи Мартин Лютер установив для них одну мову у своїй біблії. До розвитку їхньої національної ідентичности причинились пізніше у величезній мірі, покликаючись на корені народу, Гердер, а особливо Фіхте його „Листами до німецького народу". Але остаточно надав сенс німецькому націоналізмові щойно король Вільгельм I після перемоги над Францією 1871 року. Німецький націоналізм, отже дуже молодий. А італійський? Щойно від Мацціні і Ґарібальді в половині минулого сторіччя. В Італії націоналізм міг покликатись більш оправдано на римське минуле, але це не виходило надто яскраво, доки Муссоліні, нав'язуючи до „фасцес" — атрибуту влади давніх римлян, не спотворив той здоровий національний інстинкт самозбереження у фашизм, так як пізніше замавпував його Гітлер у Німеччині. Націоналізм поляків навіть випередив західні народи. Може тому, що в Польщі було більше лібералізму, чим у той же час у Франції.

Початок українського націоналізму? Одне слово: Шевченко. Ніщо перед, понад, і після нього. Дехто намагається деїзувати ідею націоналізму. Ось нещодавно один із подвижників фальшивого концепту націоналізму, причепившись до відірваного від цілости творчости Шевченка „За Неї душу погублю", суґерує, що з любови до Батьківщини ми повинні ставити земське, націоналізм, понад трансцедентального, Божого. На таке розуміння націоналізму натякає теж С. Плачинда, коли пише, що „Україна — найвищий Бог для українця й українки". Вольному воля. Для декого Бог-Церква — це тільки підсобні, допоміжні інституції нації. Але таким націоналістам краще б залишити Боже на боці...

Закінчення буде.

Максим Бойко

Закріплення української духовности на преріях Австралії

(До 80-ліття С. Радіона)

Прийшла пора згадати словом признання наукову працю письменника Степана Радіона народженого 24 липня 1912 року в селі Сильне на Волині, якого недоля після Другої світової війни закинула до Австралії. Як ми всі, так і він — пройшли довгі шляхи. Але не всі ми зуміли бодай частково описати свої сліди по чужих землях. З допомогою батьків наш ювілят скінчив українську гімназію у Рівному і це стало запорукою орудування рідним словом. Писати С. Радіон почав з молодих років та ввесь час вдосконалював ремесло, що творить вартості, які не зносить вода та не попеліє вогонь. Вже будучи в Австралії скінчив журналістичну школу і це дало йому змогу зайнятися перекладами кращих зразків з англійської на українську мову.

Слово говорене, мов вітер, пролітає безслідно, а записане — лишається на довший час у цьому власне, в цій праці, письменник і бібліограф дав корисну службу української громаді та науці. Ще перед прибуттям до Австралії він вже мав написаних кілька літературних творів та перекладів. Чуже оточення не давало багато надхнення до творчої праці, отже тут його публіцистика достачила не тільки критику, виявила вартість описуваних творів, але стала реєстром творчих сил у Австралії. Радіон ще відкрив і вдосконалив свій творчий шлях бібліографією. У цьому власне ювілейному році творчого вісімдесятиліття слід згадати його головніші праці, які межують із минулим наукових установ та пильним реєстром бібліографії. Ось їхні заголовки: „Новий похід", оповідання, 1954, 60 ст. „Микола Береза", оповідання, 1956, 64 ст. „Припадкова Зустріч", оповідання, новелі, переклади, 144 ст. „Карбоване друком" С. Радіона; бібліографія, 1975, 41 ст. „Нарис історії НТШ в Австралії; історія", 1976, 225 ст. „Бібліографія і збірка друкованих праць", 1975—1978, 1978, 113 ст. „Бібліографія з нагоди 30-ліття творчости", 1975—1980, 1980, 41 ст. „Словник українських прізвищ в Австралії", 1980—81, 176 ст. „Словник українських дипломників в Австралії", 1982, 128 ст. „Бібліографія і біографія, до 30-ліття українських видань в Австралії", (1949—1979), 1984, 86 ст. „Бібліографія — листи" (Переписка автора), 1985, 102 ст. „Світ книжок — світ думок" (рецензії), 1986, 146 ст. „Світ думок — світ книжок" (загальні праці) 1986, 148 ст. „Бібліографія" (частина шоста), 1987, 100 ст. „Бібліографія з нагоди 30-ліття творчости", 2-ге вид., доповнене), 1986, 1948. „Історія Святоуспенської парафії УАПЦ у Булакаві, 1988, 124 ст. „Catalog of Publications of Volhynian Bibliographic Center, 3rd ed.,1990,105 р. „Карбоване друком сліди залишаються" НТШ, 1990, 113 ст.

Це майже усі бібліографічні назви як також наукові розвідки і дослідження, в окремих розділах називаються праці та видання різних авторів, що собою представляє українiку творчих поселенців.

Українська громада вияила подяку за безсторонню оцінку духових і фізичних починань у виді грамот, листів подяки та нагород, а саме: Українська громада у Белборні — Почесна грамота, 1976. НТШ в Австралії, член-кореспондент, від 1963 року. Могилянсько-Мазепинська Академія (УММ АН) — член-кореспондент, 1981 р. Катедра українознавства в Австралії, 1984 р. Американський біографічний інститут (недатоване). Міжнародний реєстр особистостей, 1983 р. Інститут дослідів Волині, 1967 р. Міжнародний „Гу-із-Гу", 1981 р. та інші.

У бібліотеці Індіяна університету зберігаються майже всі випуски згаданого автора. У збірку автора статті включена уся переписка С. Радіона, що зберігається в Національному Музеї в Оттаві. Радіон пильно рецензував видання Осередку Бібліографії Волині, 1968—1992 рр. — рецензій. Оцінка його наукової і журналістичної праці ще за його життя, мабуть, найбільше дочекалася оцінок, признань і подяк. Моя співпраця із С. Радіоном, що охоплює чверть століття, сповнена згоди та кожночасного служіння вищій справі.

Олександр Серафин

„ЛОБ ДО ЛОБА" АБО „ГОЛОВУ ДО ГОЛОВИ"

Недавно появилася книжка під заголовком „Head to head" пера декана школи правління при МІТ, який також є професором економіки. Книжка насвітлює нову економічну політику, яка почалася після розпаду СССР. Почалася боротьба між ЗСА, Европою і Японією. Кожний з них розуміє цю капіталістичну боротьбу по-своєму.

Закони, за якими нормуватиметься міжнародна економічна гра, були написані після Другої світової війни, з наміром допомогти промисловому світові відбудуватися. Тобто система, яка керувала світовою економікою в минулому, не буде відповідною до XXI століття. Нова система складатиметься з напівторговельних груп, які пристосовуватимуть до життя контрольовану торгівлю.

Після Другої світової війни ЗСА не мали суперника. Вони мали економічну перевагу, найсильнішу в світі економіку і застосовували правила економічної діяльности по своїй вподобі. У наступному столітті ЗСА будуть лише одними з рівноправних спільників за правилами, написаними в більшості іншими спільниками. З-поміж капіталістичних країн Америка буде змушена зробити найбільші зміни. Мілітарно ЗСА будуть такою домінуючою потугою в першій половині XXI століття, якою вони не були в другій половині XX століття. Хоч мілітарна могутність може деколи пережити економічну силу століттями, але остаточно мілітарна сила мусить мати успішну економічну основу.

В майбутньому економічному змаганні не буде поділу на приятелів і ворогів. Ці змагання будуть одночасно конкуренційні і кооперативні. Навіть приятелі бажають бути переможцями.

XIX століття відоме як століття Великобританії. Вона була тоді домінуючою економічною потугою. XX століття пам'ятатимуть, як століття ЗСА, які були і є домінуючою економічною силою. Інтеграція Европейського спільного ринку на 1-ше січня 1993 року стане початком нового економічного змагання у новому столітті. В цей момент ЗСА стануть другою найбільшою економією світу, віддавши перше місце Европі. Ця дійсність стане символом початку змагання за володіння в XXI столітті.

В другій половині XX століття Америка була ініціятором, а Европа і Японія — сприймачами і деколи протидіячами. В першій половині XXI століття їхні ролі будуть протилежними. Америка починає XXI століття в найкращій позиції, але вона втратила цю велику ролю і провідне місце, яке мала в другій половині XX століття. Її успіх чи невдача в XXI столітті залежатиме від того, чи вона навчиться грати нову економічну ролю за правилами европейців і японців.

ЗСА не є вже першуном у всьому. Наприклад, в автомобільній промисловості вони на другому місці, а в електроніці для домашнього вжитку навіть не є учасником. Економічна війна XXI століття заступить мілітарні війни XX століття. Конфлікти на економічній арені будуть чіткіші й гостріші, ніж вони були б, якщо б існував СССР. За словами гарвардського професора Ґ. С. Лоджа, англійсько-американський капіталізм зударить-ся з німецько-японським варіянтом капіталізму. Перший варіянт наголошує індивідуалістичні вартості, а другий акцентує спільні користі як шлях до економічного росту.

Европа має можливість досягнути найбільшого економічного росту в 1990-их роках. Німеччина взяла провід і приспішила той розвиток. Якщо Европа зуміє створити великий спільний ринок, включаючи Східню і Середню Европу до Західньої, так може зрости найбільший світовий ринок (850 до 900 мільйонів осіб). Навіть частинний економічний успіх зробить Европу найбільшою світовою економікою.

Дивлячися на трьох можливих суперників, беручи до уваги останні 20 років, Японія передбачається як можливий (економічний) переможець економічно в XXI столітті. За останні 20 років японське брутто національного прибутку на особу не тільки досягнуло, але навіть перевищило ЗСА. Її домашній ринок є найменший з трьох спільників, але її успіх лежить в об'єднаній історії. З'єднання і однонаціональність дають Японії можливість зосередити свою економічну силу, якій мало хто може протистояти. Жодна інша нація не може краще зорганізувати свої ресурси для досягнення спільної мети.

Японія є добрим наслідувачем, але це не проявила своєї здатности бути піонером нових технологічних досягнень. Її економічний поступ буде обмежений тем пом винаходів її суперників. Японський експорт буде обмежений законами держав, до яких експортує. Її історія і культура можуть стати перешкодою у створенні великого торговельного бльоку на Далекому Сході. У кожному разі, Японія стає до змагання за світове першенство з економічною енергією, яку вона має по своїй стороні. Вона

(Закінчення на стор. 3)

В ПОНЕДІЛОК, 31-ГО серпня, кувайтське міністерство внутрішніх справ повідомило про смерть поліціянта, пораненого під час збройної сутички на кувайтсько-ірацькому кордоні. Кувайтські поліціянти виявили воєнне вантажне авто з декількома десятками автоматчиків в демілітаризованій зоні, що розділяє обидві держави. Побачивши там „голубі шоломи" ООН, іракці залишили зону, а потім вернулися і розпочали стріляниню.

Володимир Хромиш

ТРАГІЧНІ ПОДІЇ У КОЛИШНІЙ ЮҐОСЛАВІЇ І ДОЛЯ УКРАЇНЦІВ

III

Це дані з березня, у які включені біженці русини-українці з Петровець і Миклошевців, але й інші частини цієї сумної статистики у міжчасі погіршилися. Так само тут включені дані про жертви мобілізованих русинів-українців з Войводини та Боснії. Від біженців з фронту дізнаємося, що національні меншості мусять бути у перших рядах, а за ними ідуть сербські війська, які кожну непокору карають стрілянням. Сербська сторона не проголошує дані про жертви народностей, ані про свої, бо це могло б викликати невдоволення і загрозу теперішній комуністичній владі.

Щоб зрозуміти звідки таке відношення сербів до русинів-українців, мусимо знати, де перехрещуються інтереси цих народів. Це у першу чергу на ниві віри. Русини-українці є греко-католики (уніяти). Австро-Угорщина давала міцну підтримку унії, сербам, які утікали перед турками і населювалися на прикордонні Австро-Угорської і Турецької імперії. Австро-Уroрщина умовляла приймати унію. У часи Папи Павла П'ятого більша група монахів Василія Великого з Ігуменом Симеоном Вратаном прийняла унію 1611 року. Так утворена Марчинська унія (від манастиря Марчі у південнозахідній Хорватії). Пізнати, що українці у Галичині прийняли унію 1596 року (Брестлитовська унія), а дещо пізніше і Закарпаття (Ужгородська унія). Співпраця між греко-католицькими церквами була всесторонна. Одним з владик Марчанської епархії був Гаврил Палкович з Карпатської України. Багато українських священиків обслуговувало сербські уніятські церкви у теперішній Хорватії. Населювання українців до Боснії після анексії між іншим мало за мету поширювання унії. Заснована Крижевецька епархія 1777 об'єднала греко-католиків сербів, хорватів, русинів-українців та румунів і македонців, отже уніятів і Марчанської, Брестлитовської і Ужгородської унії. Спочатку владиками були серби і хорвати (Жумберчани), а від владики Діонісія Няраді русини-українці (Гавриїл Букатко, Йоаким Сеґ і теперішній Славомир Микловш). Найбільші противники унії були серби, які перейшли з тодішньої Туреччини до Австро-Угорщини з владикою Арсенієм Чарноєвичем. У боротьбі проти унії вони запалили монастир Марчи 1739 року. За найбільшого ворога православ'я біля Римського Папи створюється унія. І тепер на недавньому отриманому Святому Синоді православних церков, унія проголошена найбільшою перешкодою будь-якої співпраці православних і католиків. За русинів-українців Греко-Католицька Церква найбільш заслужена за збереження своєї національности за тих довгих 250 років в оточенні угорців, сербів та й інших народів Паннонської низовини. Русини-українці, які прийняли православну віру у другій генерації були сербіфіковані.

Отже ця війна не є спрямована тільки проти римо-католиків і мусулманів, але і на греко-католиків, на яких упала „історична вина" за політику Австро-Угорщини у поширюванні унії між православним населенням.

Про сербсько-хорватсько-мусулманську війну 1991 і 1992 років можемо сказати, що вона є наслідком агресії Сербії проти Хорватії, Боснії і Герцеговини з метою окупувати їх територію і утворити Велику Сербію. Таким способом у теперішній III Балканській війні Сербія мала намір поширити свої кордони на захід. У цьому вона використала свою національну меншість і свою національну програму, за якою всі серби мали жити в одній державі. Не можна прийняти кваліфікації, що це міжетнічна боротьба або громадянська війна, бо війна проходить тільки на території, яку серби намагаються окупувати. Вони вимагають за 12 відс. хорватської території і відмовляють можливість існування національних меншостей, хоч їм хорвати признають права за світовими стандартами. Метою сербської агресії спочатку було реставрувати I Юґославію (унітарну монархію), або II Юґославію і республіку на федеративних основах із сербською гегемонією), пізніше Велика Сербія мала забрати крім Чорногори ще й Македонію, Боснію і Хорватію по лінію Карловац, Оґулин, Вировитица. Тепер надіються, що їм світ дозволить анектувати Боснію і війною забрати території Хорватії, з яких вигнали хорватів і українців.

У Боснії і Герцеговині серби, яких є 30 відс. всього населення, вимагають 60 відс. території цієї республіки. Вони є у Боснії одним з трьох державотворчих народів (разом з мусулманами, яких є 40 відс. всього населення і хорватами, яких є біля 20 відс. всього населення). У кантональному державному упорядкуванні з визначеними етнічними кордонами Боснія і Герцеговина мала б бути спільною державою трьох народів. Ця війна має і ідеологічні елементи. У ній серби і чорногорці, серед яких у вільних виборах більшість дістали соціялісти (перефарбовані комуністи), намагаються силою повалити демократичну владу Боснії і Хорватії (а передтим і Словенії) та знову привести до влади комуністів. Натомість комуністичні або теперішні соціялістичні партії Хорватії і Боснії, які мали прoюгославську політичну програму, зовсім перейшли — так як в Україні — на позиції незалежних держав, бо серби війною зовсім скомпромітували ту ідею, і скомпромітували існування навіть будь-яких державноправних зв'язків (конфедерація чи СНД).

У війні брали участь і національні меншини. Найбільше постраждали русини-українці з елементами геноциду над ними. Основою такого ставлення сербів до русинів-українців є ненависть до греко-католиків. Отже крім національних елементів у цій війні грають ролю і релігійні мотиви, у яких серби і чорногорці були на одній боці, а хорвати і мусулмани на другім боці, а з якими солідаризувалися словенці і македонці та всі національні меншини — угорці, албанці, словаки, русини-українці. Отже православні серби і чорногорці були на одному боці, а римо-католики і мусулмани на другому боці, з якими солідаризувалися і греко-католики русини-українці.

Слово на Молебні з нагоди першої річниці проголошення самостійности України

Всечесніші отці, дорогі в Христі брати і сестри.

Завтра, 24-го серпня 1992-го року, сповняється перший рік від дня, коли збулося пророкування великого сина України Т. Шевченка: „Встане Україна, світ правди заступить і помоляться на волі невольничі діти...”

На Цей раз Боже Провидіння послужило для нашого і так уже знищеного народу, що без пострілу, без пролиття крови, без мук та страждань страшної війни і лихоліття — Україна стала вільною, самостійною і незалежною державою, це вже вдруге в цьому столітті.

Наші мрії здійснилися. Здавалося, що деспотії, котра панувала над нашим народом поверх сімдесят років, не буде кінця. Але склалося так, що багатьом навіть спосеред нас не вкладалося в голові — ведмідь упав, імперія комуністичної диктатури розвалилася і поневолені нею народи зітхнули з полегкістю, в тому числі й наша Мати-Україна, шлях котрої политий кров'ю мільйонів мучеників, найкращих синів і доньок, засіяний їхніми благородними кістками.

Чудо Боже: Україна устами своїх недокатованих синів і доньок проголосила суверенність, а потім незалежність, потвердивши свою волю в референдумі 1-го грудня 1991 року.

Світ пробудився, широко розкрив свої очі. Колись могутня князівська, а потім гетьманська держава, після майже чотиристалітнього поневолення стерта з мапи світу, знову накреслюється на ній.

До упосліджженого народу повертається рідна мова, рідна Церква, рідні традиції, обряди, а що найголовніше — воля! „В своїй хаті своя правда, і сила і воля...” Довгождана, омріяна, оплакана, оспівана воля приходить до нашого знедоленого народу.

Не можна вбити навіть маленьку націю, ствердив Т. Шевченко, звертаючись у своєму „Прометеї” до нескорених народів Кавказу: „За горами гори, хмарою повиті, засіяні горем, кровію политі. Споконвіку Прометея там орел карає, що день Божий довбе ребра й серце розриває. Розриває та не пип'є живущої крови, воно знову оживає і сміється знову...”

Ожило серце України, сміється знову, однак водночас воно пам'ятає, довгий і тернистий шлях, политий кров'ю і сльозами, пам'ятає кожний жертву. Ми твердо віримо, що всі вони сьогодні з нами, живими, радуються великою радістю: воскресла Україна і вже більше ніколи не вмре! Вона буде вічно жити, як живе в наших серцях Воскреслий Христос. Вона буде вічно світити для майбутніх поколінь, котрі прийдуть після нас та будуть продовжувати нами започатковані великі діла.

Якими ми мусимо бути вдячними нашому Богові за Його великі щедроти до нас, до нашого українського народу: Господь сподобив нас дожити до цих сьогоднішніх світлих днів нашого буття. Бачити власними очима величні події відродження державности нашої Матері-України.

Ми з вами нарешті прийшли до омріяного порога, але скільки таких, як ми не дійшли до цих сьогоднішніх радісних днів! Скільки їх впало в нерівних боях! Скільки їх впало в чужих шляхах! Скільки їх впало в неволі, в невільницькій тяжкій праці з молитвами на устах за волю і державність України!

Згадаймо про них. Принесімо до їхніх нам знаних і незнаних могил радісну вістку: Воскресла Україна і жодні пекельні сили вже не подолають її.

Історія не раз вчила наш народ і було б великою помилкою закладати знову шию в чуже ярмо. Нехай не повторюються Переяслави, Полтави. Нехай не повертаються 1932—33-ті роки, Вінниці, Бабини Яри, нехай навіки щезнуть наші вороги...

Над Україною запалилася нова зоря. Нехай же ця зоря світить і пломеніє на віки вічні для нашого українського народу. Переборовши тяжкі труднощі, переживши страшні роки, зазнавши великих втрат, він не зневірився, не заломився. Витримав свій іспит!

Ми ж з вами, відзначаючи першу річницю самостійности України, працюймо посильно й надалі для її розвитку, добра і широкої слави у світі. Від нас на сьогодні вимагається може ще більше праці, ще більшої моральної і матеріяльної підтримки для молодої держави.

Нашу національну хату окрадено, світ одурено комуністичною демагогією і це, як чуємо, продовжується й тепер. Стіймо всі одностайно з нашим народом на рідних землях і будуймо нашу Державу так, щоб її „пекельні ворота не перемогли”, а щоб вона жила вічно в колі народів вільного світу. Від нас багато залежить!

Слава Україні!

Слава волелюбному українському народові!

Митр. прот. Ф. Коваленко
Серпень 23, 1991 року
Рочестер, Н. Й.

ПАКІСТАН ЗАКРИВ КОРДОН з Афганістаном. Як повідомив журналістам в Іслямабаді секретар пакістанського міністерства закордонних справ Шахріяд Хан, це рішення зумовлене різким збільшенням кількости афганців, котрі втікають до Пакістану.

Особливий Українсько-Американський День в Баффало

Особливий він тим, що був присвячений першій річниці відновлення української державности, проголошеного Актом української Верховної Ради, 24-го серпня 1991 року в Києві. І ще є одна причина, що дозволяє цьогорічний Українсько-Американський День назвати особливим: ним розпочато третє десятиріччя таких днів. Перший Українсько-Американський День відбувся 13-го серпня 1972 року, за ініціятивою місцевого Відділу УККА, який згодом був уже постійним спонсором цих імпрез. Слід ще додати, що кожнорічний Українсько-Американський День був пов'язаний із якоюсь важливою подією чи видатною постаттю нашого минулого.

Цьогорічний Українсько-Американський День відбувся в неділю, 23-го серпня, на площі перед українською автокефальною православною церквою Св. Тройці. Того дня, властиво, відбулася тільки перша частина святкувань. Друга пройшла наступного дня.

Перша частина почалася Молебнем, що його відслужили настоятель УАПЦ Св. Тройці о. Микола Слокотович, парох УКЦ Св. Миколая о. Мар'ян Процик та сотрудник тієї Церкви о. Роман Паньків. Молебень закінчено молитвою-гимном „Боже Великий Єдиний...”, мелодію якого відіграла оркестра „Батурин” з Торонта, під дириґентурою Петрусі Чорнописької.

По короткій перерві приступлено до дальших точок програми. Зібраних на площі гостей привітала голова Відділу УККА Даша Процик, після чого згадана оркестра відіграла національні гимни — американський і український. Та сама оркестра очолила згодом дефіляду, яка пройшла попри трибуну, на якій зайняла місця президія. Були промови. Промову українською мовою виголосив автор цього допису, англійською — Даша Процик. Промовляв ще староста повіту Ірі Деніс Ґорскі. При кінці свого виступу староста зачитав текст проклямації, якою він проголосив день 24-го серпня Днем Української Незалежности.

Мистецькі точки склали: виступ оркестри „Батурин”, яка виконала кілька мелодій українських пісень, виступ танцювального ансамблю „Дунай” під проводом балетмайстра Ореста Самця і виступ місцевого танцювального гуртка юних сумівок під проводом такої ж юначки — Уляни Мороз.

„Батурин” і „Дунай” — це заслужені і добре знані мистецькі одиниці в діяспорі. Вони розголосу не потребують. А от про танцювальний гурток юних сумівок, які на громадській ниві роблять перші кроки, годиться сказати кілька слів. В гуртку більше дівчат. Але цим разом виступало їх тільки чотири: Лариса Петришин, Таня Петришин, Меланія Пристайко і Адріяна Мороз. Про їхній виступ належить висловитися з повним признанням. Танцювали вони легко, з ґрацією. В цьому заслуга і їхня, і їхньої подруги Уляни Мороз, яка цим гуртком керує.

Керівником усієї програми була секретар Відділу УККА Анастасія Ільківська. Програма проходила на провізорично побудованій сцені з відповідною декорацією, з якої промовляло гасло: „Знову лунає слава України!” Про цю славу сповіщали також і українські національні прапори й прапорці, — як складова частина декорації. Декорацію проєктував Василь Пристайко. Йому належить також і проєктування пропам'ятних жетонів, виданих з цієї нагоди.

Харчуванням гостей забезпечили членки ОЖ ОЧСУ і членки Сестрицтва Св. Ольги при церкві Св. Тройці.

Така імпреза, як Українсько-Американський День, — це результат труду великого гурту людей. Назвати їх усіх у дописі — нема змоги.

Друга частина святкувань першої річниці Акту української Верховної Ради пройшла наступного дня, в понеділок, 24-го серпня. Вона мала інший характер і відбулася в іншому місці. Туди й перенесемося.

Баффало відновляється. У місті атрактивною стала так звана Фаунтен-Пляза. По боках водограю тут закріплено щогли з прапорами різних держав. За старанням голови Відділу УККА Даші Процик одержано дозвіл примістити там (очевидно, на постійно) і український державний прапор. Отож у понеділок, 24-го серпня, відбулося урочисте піднесення цього прапора після його посвячення. Святили о. декан Дмитро Лаптута — парох церкви св. Івана Хрестителя і о. Мар'ян Процик — парох церкви св. Миколая. Участь у цій церемонії взяли представники місцевої адміністрації, а саме: посадник міста Баффало Джеймс Ґріффін, голова повіту Ірі Деміс Ґорскі і шериф Томас Гіґґінс. Всі вони промовляли, а повітовий староста Ґорскі ще раз прочитав згадану вище проклямацію.

Крім названих осіб промовляла ще секретарка сенатора Альфонса Д'Амато Джейн Баннон. Виступила вона в імені сенатора й зачитала його заяву в справі Криму. Згідно із заявою сенатора, яку втягнено до конґресових протоколів, Крим є невідлучною частиною української держави. Ця небуденна подія відбулася, очевидно, з участю чималої групи громадян, в тому числі і представників комбатантських та інших організацій з прапорами. Заступлені були такі комбантські організації: станиця ім. Йосифа Грічка (ветерани Другої світової війни), станиця Братства колишніх Вояків Першої Дивізії, станиця ім. Володимира Голинського (ветерани корейської і в'єтнамської воєн).

Церемонію посвячення і піднесення українського прапора започатковано клятвою на вірність американському прапорові, яке провів голова станиці ім. Володимира Голинського — Михайло Ліскевич, а закінчено українським національним гимном, що його проспівали зібрані громадяни. Усією церемонією керувала голова Відділу УККА Даша Процик.

Фрагменти цієї події можна було оглянути згодом на телевізійній передачі (канал 7). Згадало про цю подію і американське радіо (університетська станція). Про це постаралася репортерка тієї станції Ліда Кульбіда, яка була учасницею святкувань. Були згадки і в місцевій американській пресі. До святкувань долучилися місцеві українські радіопрограми — програма Василя Шарвана і Патріярхальна радіопрограма.

На закінчення цього допису слід ще додати, що в неділю, 23-го серпня, по баффалівських церквах були відслужені Св. Літургії в намірені українського народу і держави.

Михайло Лоза

ОЧОЛЕНА КОЛИШНІМ прем'єр-міністром Польщі Тадеушем Мазовецьким група експертів ООН випрацювала звіт про своє перебування в Боснії. З нього недвозначно випливає, що „етнічні очищення територій” стали постійною практикою сербів. Члени експертної групи прийшли до висновку, що розпочата сербами міжнаціональна ворожнеча на багато років залишиться гальмом у розвиткові балканських країн.

ЩЕ ОДНА ЗУСТРІЧ З ГУМОРИСТОМ

Союзівка (Г.К.). — Гості оселі не раз мали нагоду зустрічатися з Романом Василиком. Не дивлячись на молодий вік, він вже роками працює на Союзівці, виконуючи різну працю. Цього літа його можна було побачити на сцені — Роман виступав тут як гуморист в концертах до Дня Незалежности Америки та вибору Міс Союзівки '93.

Ведучий програм радіостанції WJFF-FM в Джефферсонвіллі, Н.Й., Роман Василик виступав в жанрі імпровізованої комедії в різних клюбах міста Ню Йорку, а минулого року одержав перше місце на показі талантів в Ґраніт готелі в Аккорд, Н. Й.

Наступний виступ гумориста відбудеться під час концерту рок-групи „Віка” під відкритим небом у суботу, 5-го вересня, о год. 9-ій вечора.

Роман Василик

Після закінчення літнього сезону на Союзівці Роман Василик почне працю в кооперативі „Самопоміч” в Кергонксоні, Н. Й., та продовжуватиме старання в зробленні артистичної кар'єри, в чому бажаємо йому успіхів.

Свято незалежности України в Міннесоті

Українці Міннесоти гідно відзначили першу річницю проголошення вільної й незалежної України. В неділю, 23-го серпня, по всіх українських церквах Міннеаполісу й Сейнт-Полу були відслужені Молебні за Україну та її нарід. Увечері того ж самого дня відбулося урочисте святкування в залі Українсько-Американського Центру в Міннеаполісі, яке влаштували відділи УККА та УАК Ради. На просторій сцені красувався великий тризуб та синьо-жовті прапори.

Вступне слово виголосив Василь Станиславів. Потім дівочий танцювальний гурток СУМ „Черемош” виконав танець „Привіт” з рушниками й традиційним хлібом і сіллю, керівник Оксана Бринь. Святочну доповідь виголосив д-р Володимир Анастас. Вірші „Синам України” Михайла Мелявка та „Дзвони Софії” Наталки Турманович продеклямувала Ольга Хоролець.

Український громадський хор „Дніпро” під керівництвом Кіри Цареградської виконав пісні „Ой у лузі червона калина”, обробка О. Кошиця. „Через Україну качки летять” слова М. Ткача музика О. Білаша. „Виростеш ти, сину” слова В. Симоненка, музика А. Пашкевича, ар. К. Цареградська. „Вкраїно-Мати, кат сконав” слова С. Черкасенка, музика К. Стеценка. Акомпаніямент: Петро Цареградський і Аня Гриневич. Поміж піснями, на тлі хору, виступила маленька Віка Івченко, яка недавно прибула з України. Віка продеклямувала декілька своїх власних віршів. На закінчення хор та присутні проспівали український національний гимн.

Ольга Змага-Хоролець

МОГУТНІЙ ОРДЕН єзуїтів вирішив поширити свою діяльність на республіки колишнього СССР. Як повідомило італійське інформаційне аґентство АДЖІ, генерал цього чернечого ордену, так званий „чорний папа” Петер-Ґанс Колвенбах підписав декрет, згідно з яким на території колишніх совєтських республік створюється „незалежна провінція Товариства Ісуса”.

„Лоб до лоба...”

(Закінчення зі стор. 2)

росте швидше й інвестує більше в майбутність, ніж хто інший на земній кулі.

Будучи повільним ініціятором в 1980-их роках, Европа почала 1990-ті роки з найсильнішою стратегічною ситуацією на світовій економічній арені. Якщо вона використає правильні настанови, то може стати домінуючою економічною силою XXI століття, незалежно від того, що Японія і ЗСА робитимуть. Якщо вона зосередить Европейську економічну спільноту в одну економіку і поступово поглине решту Европи, то може створити економіку, якій не буде рівних. Ці правильні кроки відносяться до двох проблем економіки. Західня Европа мусить стати інтеґрована і ця інтеґрація мусить бути швидко поширена на Східню і Центральну Европу. Оба пляни вимагатимуть від громадян тимчасових жертв для майбутнього добра. Якщо Америка хоче залишитися мілітарною і економічною світовою потугою, вона мусить інвестувати поважні суми в обі ділянки — мілітарну і економічну. Будучи багатою країною довше, ніж інші країни, ЗСА починають XXI століття економічно сильними. Технологічно вони також ведуть перед. Одначе слабість Америки лежить у високій консумпції, низькому рівні інвестицій, послабленому шкільництві і загальній всесвітній заборгованності. Це зменшує її суперницьку здатність в XXI столітті. Америка має всі можливості бути переможцем у XXI столітті. Її проблема у реалізації потрібних рішучих змін в її підході до справи. Перед Америкою стоїть новий змаг, з новими правилами і новими стратегіями. Американці не хочуть вірити, що вони тратять провід і тому не роблять потрібних заходів, щоб залишитися суперниками. Вони переконані, що їхня система перфектна і її не можна поліпшити.

Кожний з суперників є сильний і може стати переможцем. Рушійна сила є по стороні Японії. Американці мають гнучкість і незрівняну здатність організації, якщо безпосередньо їм кинено виклик. Вони найбагатші у світі. Стратегічна ситуація є по стороні европейців. Вони мають найбільші шанси в XXI столітті.

АМЕРИКАНСЬКІ ТУРИСТИ дуже терплять на тому, що долляр втратив вартість на світовому ринку. Найбільш здивовані були американські туристи минулого тижня в Англії, де за вступ до Лондонської вежі треба було платити 13 дол. від особи, за мекдоналдського гамбурґера 3.25 дол., а вже найбільш болюче за словами американського туриста Роберта Гайта було те, що за порцію морозива треба було заплатити 6.00 дол. Економічні аналітики уважають, що це, тобто упадок доляра, є корисним для американських експортних фірм, а також для туристичної індустрії ЗСА одначе для американських туристів поза кордонами ЗСА це є болючим і трохи надто раптовим ударом.

НА ПОЧАТКУ ДРУГОГО тижня ізраїльсько-палестинських переговорів про замирення на Близькому Сході, які відбуваються у Вашінґтоні, делеґації обидвох сторін стали перед делемою, ще одного застою. Речниця палестинців Ганан Ашварі підтвердила, що є застій який стараються зрушити і для цього шукають виходу. Ізраїльтяни прийшли з готовими пропозиціями, які зосереджуються на можливостях палестинців обирати адміністративну владу в окупованих територіях, але не включено туди Єрусалиму ані земельних прав палестинців, що там живуть. Тому А. Ашварі відразу заявила, що такі пропозиції не є реальними.

ПОДЯКА

Товариство Гуманітарної Допомоги Україні та Допомоги Дітям Чорнобиля

складає щиру подяку всім жертводавцям, які склали свої пожертви в часі похоронних обрядів

сл. п. маестра

Василя Мельничина,

який ненадійно відійшов у вічність дня **14-го липня** 1992 р. В його особі наше товариство і ціла громада Норт Порту та околиці втратила одного із найбільш талановитих українських ліричних тенорів світового маштабу та взірцевого громадянина.

Товариство Гуманітарної Допомоги Україні, та Допомоги Дітям Чорнобиля висловлює глибоке співчуття дружині Оксані, дітям, внукам, та ближчій і дальшій родині.

На Фонд в імені покійного маестра Василя зложили:

По 100 дол. — д-р В. і Г. Король, Мерещак В. і А., Поритко Р. і Г., Павличко М. і С., д-р Мостович Л. і О., Цибрівський В. і К., родина Цікало.

По 50 дол. — Барабаш Б., Гарасимів М., Петрик Б. і Г., Джулинський Л., Маряні Р. і Н., Барусевич С., Букачевський Я. і Я., Кравець Ф., Цибрівський І. і О., д-р Сосенко Р. і Г.

По 30 дол. — Савків В. і О., Дяків А., д-р Петришин В. і Г.

По 25 дол. — Кириченко Л. і Е., Олійник І. і С., Іваницький Р. і І., Качмарський С. і К., проф. Романишин Р. і Л., Костишин Ю., Назарко О., Качала О., Павлів М. і О., Лисогір Й. і М., Граб О. і М., Яськів Р. і Л., Дидик-Петренко А. і О., Пришляк О. і А., Сокольський Р. і А., Бобяк М. і А., Дейчаківський Б. і М., Зелес В. і Я.

По 20 дол. — Ситник М., Ломницький В. і Д., Кузьма М. і М., Гарасим М. і І., Кучкуда О. і С., Костишин Я. і І., Ференц М. і З., Барабаш М., Лисак М. і Ф., Пилипець Д., Бойсюк М., Погребник „Ферлєй”, Тимяк М. і С., Явокська В., Потер Т. і Е., Музика Т., Іванчук Н., Чікало Ю. Барабаш В.

По 10 дол. — Бутрій І. і А., Федак І. і Е., Соснова І., Люлька П. і В., Королишин Г. і М., Біляк В. і Я., Панчак Н., Микитчак М. і А., Добрянський П. і А., Бойдуй М., Коцелко С., Різник В. і П., о. Мельник і А., д-р Соколишин А. і С., д-р Наболотний М. і д-р І., О'Нейль В. і А., Бродін А.

По 5 дол. — Кравчук Е., Романишин Р. і О.

Фармер Банк і Капітол Аудіт Ревю співпрацівники **60 дол.**

Лянг Труди **15 дол.**

Разом .... **2375 дол.**

Усім жертводавцям щире спасибі.

Ділимося сумною вісткою, що в неділю, 30-го серпня 1992 р. відійшла у вічність наша найдорожча МАМА

бл. п.

Параскевія Цюрак

з дому Ульчук

ур. в селі Сакерчин, пов. Городенка, Україна, прожила 96 років.

ПАРАСТАС у понеділок, 31-го серпня о год. 8-ій веч., а у вівторок, 1-го вересня о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Петра Яреми в Ню Йорку.

ПОХОРОН в середу, 2-го вересня о год. 9:30 рано в церкві Непорочного Зачаття, Фреш Медов, Квінс, Н. Й.

У глибокому смутку залишила:

син — мґр МИКОЛА ЦЮРАК з дружиною ЛЮБОЮ, дітьми та внуками в Австралії
дочки —
МАРІЮ ЙОВИК з мужем ІВАНОМ, дітьми і внуками
ОРИСЮ БАРАНСЬКУ з дітьми і внуками
та ближча і дальша родина в Україні

Замість квітів родина просить складати пожертви на сироти в Україні.

В суботу, 29-го серпня 1992 р. упокоївся у Бозі на 95-му році життя

о. митрат

МИРОН ГОЛОВІНСЬКИЙ

парох Барнесборо, сотрудник Митрополичого Собору у Філядельфії, Па., довголітній парох Вишнівчика, Зарваницького деканату, учасник Визвольних Змагань в рядах Української Галицької Армії 1918-1922 рр.

СВЯЩЕНИЧІ ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в Барнесборо у вівторок, 1-го і в середу, 2-го вересня 1992 р.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ І ЗАПЕЧАТАННЯ ГРОБУ відбулося в четвер, 3-го вересня у Факс Чейсі, Па.

Горем прибиті:

братаниці з мужами і ріднею —
АННА МАКСИМОВИЧ
НАТАЛКА ТАНІН
МИРОСЛАВА САВИЦЬКА
братанки з дружинами і ріднею —
ІВАН, АНДРІЙ І ЮРІЙ
та родина ТИТЛІВ

Клівленд відзначив річницю незалежности України

Заходами Українських Злучених Організацій Клівленду в неділю, 23-го серпня ц. р. відбулося урочисте відзначення перших роковин проголошення відновлення незалежности української держави. Цього дня перед полуднем в церквах обох українських віровизнань були відправлені Служби Божі в наміренні українського народу і самостійности. По полудні о год. 3.30 в УАПЦ — соборі св. Володимира в Пармі був відправлений урочистий соборний Молебень в наміренні самостійної української держави. Простору церкву заповнили вірні обох віровизнань. Молебень відправляли священики УКЦ і УАПЦ о. митрат Степан Ганкевич, о. митрат Михайло Ревтюк, о. шамбелян Лев Тимків, о. Юрій Сівко, о. Андрій Гановський, о. Михайло Бліщ. Співав хор собору св. Володимира.

По закінченні Молебня присутні перейшли до залі Культурного Центру при соборі св. Володимира.

Концертову частину святкувань відкрив Василь Мудрак. Прапороносці ветеранських і громадських організацій під проводом Романа Раковського внесли на залю прапори, які по відспіванні американського гимну примістили на сцені.

Д-р Юрій Оришкевич, соліст хору Капелі Бандуристів, виконав американський гимн. Вступне слово виголосив Василь Мудрак. Він підкреслив значення проголошення Верховною Радою акту 24-го серпня про відновлення незалежности України і рішень про створення міністерства оборони, про підпорядкування Верховній Раді військових формацій на території України та створення Національної ґвардії, і про те, що з цього дня в Україні зобов'язуючу силу мають виключно Конституція і закони України.

Акти 16-го липня 1990 року про суверенітет України і 24-го серпня 1991 року про незалежність та вислід референдуму 1-го грудня 1991 року надали Україні всі атрибути, потрібні для цього, щоб здобути повне визнання державами світу, щоб стати суб'єктом міжнародного права.

Головну промову виголосив мґр Василь Ліщинецький, голова УЗО.

„Згідно з традицією, кожного року відзначаємо 22-го січня 1918 р. день проголошення самостійности України. Нині ми зійшлися, — сказав доповідач, — щоб відзначити першу річницю поновного проголошення незалежности української держави 24-го серпня 1991 року. Підкреслюю, поновного проголошення, бо ж не будемо починати українську державу кожний від себе, але будуємо її в процесі історичної тяглости, зусиль і досягнень минулих і теперішнього поколінь. Самостійність України осягнено. Тому краще пригляньмося, якою та Україна є, зглядно, мала би бути. Перед нами проєкт Конституції України, проголошений Верховною Радою 1-го липня ц. р. для всенародного обговорення. Звернемо увагу лише на декілька статтей і розділів цієї Конституції, які найбільше віддзеркалюють характер нової української держави, які для нас найцікавіші".

Доповідач прочитав вступ до Конституції і деякі статті та розділи. А саме: Про основні засади (Україна є демократичною, правовою, соціяльною державою, Україна є республікою), про державний устрій, форми і побудову керуючих органів, про засади суспільного життя, про територію України, громадські права, про права меншин, про громадянство України, про політичні права, форми власности, про підприємства, господарську діяльність, працю і страйки, про забезпечення прав громадян, їх обов'язки, юридичну відповідальність і право на юридичну допомогу, про громадські об'єднання, територіяльний устрій і принципи тощо.

В основному це проєкт однієї з найбільше демократичних Конституцій. Одначе у ньому є багато недоліків, двозначности. У Вступі говориться про народ України, не має згадки, про український народ.

У цілому проєкті Конституції не вжито терміну український народ; говориться про народ України, про забезпечення прав національних меншин, а про забезпечення прав тих, хто творить 73% населення, не згадується.

Довгі роки ми жили надією і мріями про вільну самостійну Україну. Тепер вона вже вільна і самостійна. Тож перестаньмо мріяти, а переключімся на раціональне відношення до України. Помагаймо їй, але з розумом і повною контролею. Ми замалі, щоб поставити 52 мільйонний нарід на ноги якимсь новим пляном Маршалла. Помагаймо Україні, яка береться сама собі помагати, але не на консумційній базі, а на продукційній. Перевіряймо ефективність цієї допомоги. Помагаймо тим, хто змагається за ті ідеали, про які ми мріємо 45 років, але на це треба серця, душі і здорового розуму. Діяспора, а в тому й наша громада, може бути лише одним з важелів, які будуть стимулювати ті ділянки і сили, які скорше доведуть до повної незалежности, самостійности і добробуту України.

У концертовій частині програми свята виступили бандуристки Ірина і Люба Завадівські і група танцюристів ансамблю „Каштан" під проводом Д. Возняка.

Молоді бандуристи, які так часто своїм мистецьким виконанням пісень при акомпаніяменті бандур є прикрасою програм наших святкувань, відзначаються також визначним творчим талантом. У першій частині програми вони виконали пісні „Блакитно-жовта весна" музика і слова Ірини і Люби Завадівських (пісня присвячена незалежности України), „Києве мій", в'язанку стрілецьких пісень, „Ой гай, мати", „Моя Україно", в'язанку пісень „Живи, Україно".

Виступ групи танцюристів ансамблю „Каштан", який заслужено здобув першу нагороду на конкурсі в Україні, засвідчив, що ансамбль стремить до дальшого удосконалення свого мистецтва, до збагачення і відновлення свого репертуару. Вони виконали „Буковинський танок" і „Полтавський козачок". Оба танки взоровані на хореографії ансамблю „Юність" в Україні.

Свято закінчено відспіванням гимну „Ще не вмерла Україна".

Адам Вовк

Спортові вісті

Редагує Омелян Твардовський

УСВТ „Чорноморська Січ" — „Академіка" СК — 2:1

Продовжуються розгривки літнього футбольного турніру, що його спонсорує німецька фірма ДАБ. В ньому, як вже було згадано раніше, бере участь перша дружина „Ч. Січі". Після ремісу 2:2 з італійським клюбом „Аззурі" в черговім змаганням з південноамериканським клюбом „Академіка" „Ч. Січ" виграла вислідом 2:1. У першій половині гра проходила рівнорядно, в якій суперники все таки зуміли відкрити конто голів 1:0. Після відпочинку „Січовики" підвищили темп, перехопили ініціятиву, завдяки чому в 60-ій хвилині Борецький вирівняв 1:1, а кілька хвилин пізніше Малоні здобув переможного голя 2:1.

Після тієї перемоги „Ч. Січ" і німецький клюб Юніон Ленсерс стали кандидатами за вхід до фіналу турніру. Усе залежало від останньої зустрічі в іграх підгрупи „А" між цими обидвома клюбами.

УСВТ „Чорноморська Січ" — Юніон Ленсерс — 2:0

Ці змагання відбулися у п'ятницю увечорі 14-го серпня, на площі Фарчерс Ґров.

Як згадано вище, звітова зустріч мала принциповий характер, тільки переможець міг промостити собі дорогу до фіналу турніру за найвищу фінансову нагороду. Згідно з очікуванням, численні глядачі, що прибули на ці змагання, були свідками цікавої і на вищому рівні гри, в якій футболісти „Ч. Січі" заслужено перемогли „сухим" вислідом 2:0. Обидва голі „січовики" здобули у першій половині. У 12-ій хвилині Борецький ефективно пробився через гущу оборонців Ленсерс і здобув конто 1:0. В 25-ій хвилині Є. Чижович, мол., з подачі І. Паливоди здобув, як пізніше виявилося, останнього голя зустрічі — 2:0.

Після перерви суперники посилили контратаки, але завдяки енергійним оборонцям П. Паливоді, І. Паливоді і М. Варянці та воротареві М. Хамулякові, цей вислід не змінився до кінцевого свистка судді змагань.

Таким чином „Ч. Січ" ввійшла до фіналу турніру ДАБ, в якому зустріне переможця групи „Б", яким буде сильний шотляндський клюб Карні Амерікенс.

Склад „Ч. Січі": М. Хамуляк, І. Паливода, М. Варянка, П. Паливода, Ласота, Торій, Робус, Борецький, Сергіїв, Василак, Науменко, Яворівський, Кохановський. Провідник і тренер Михайло Паливода.

УСВТ „Ч. Січ" — Карні Скатс — Америкенс 1:2

Згідно з календарем турніру ДАБ, фінальна зустріч між переможцями обидвох підгруп відбулася в п'ятницю увечорі під електричним освітленням на площі Фарчерс Ґров в Юніон, Н. Дж. Як і можна було очікувати, ці змагання пройшли на високому рівні, в яких як футболісти, так і глядачі пережили багато емоцій. На початку гра проходила рівнорядно, в якій, одначе, шотляндські футболісти, виявляючи більше гостроти, перейняли ініціятиву, завдяки чому ще до перерви здобули ведення 2:0. Після перерви „Січовики" посилили свої контратаки, в одній з яких Борецький ефективним голем знизив вислід 1:2. Після цього голя суперники застосували дефензивну гру, при кожній нагоді вибивали м'яч поза лінію грища з бажанням втримати переможний вислід і остаточно добилися свого.

В кінцевій фазі зустрічі „Ч. Січ" мала значну перевагу, але, як згадано вище, суперники зуміли вийти переможцями. Обидва фіналісти здобули найвищі фінансові нагороди і трофеї.

Чергові змагання „Ч. Січ" відбудуть в часі „Лейбор дей" в неділю, 6-го вересня з дружиною СУМ „Крилаті" Йонкерс на площі оселі СУМ в Еленвіллі Н. Й., де проходитиме черговий здвиг СУМ-А.

(от)

УСЦАК — "ФОНД ВІДРОДЖЕННЯ СПОРТУ В УКРАЇНІ" (видатки)

Кошти членського оформлення українських спортових федерацій в европейських та міжнародних федераціях

	шв. франк.	дол.
Федерація плавання	200	170.00
Федерація тенісу (міжнародна)	4,165	2,833.96
Федерація тенісу (европейська)	3,060	2,155.57
Федерація водних лижвів	730	515.18
Федерація вітрильництва	300	233.76
Федерація важкої боротьби		125.00
Федерація відбиванки	500	388.45
Федерація п'ятиборства	500	390.00
Федерація любительського велоспорту	970	768.04
Федерація професійного велоспорту	3,035	2,348.79
Федерація греко-римської боротьби	1,600	1,250.00
	ані. фунт.	
Федерація яхтових перегонів	370	716.70
Федерація легкої атлетики	150	304.94
Оплата летунських квитків збірній плавання України, яка взяла участь у світових змаганнях в листопаді 1991 року в Монтреалі, Канада		4,347.00
За участь жінок-тенісисток в Европейському чемпіонаті		325.50
За участь юнаків — тенісистів в Европейському чемпіонаті		582.38
Видання брошури анг. мовою про українських олімпійців		1,319.00
З нагоди перебування збірної футболу в ЗСА дар любови для Федерації футболу України		3,000.00
Допомога для маратонця з України Володимира Кривого		100.00
Разом видано:		**21,874.27**

Список пожертв від 24-го липня до 24-го серпня

500 дол.: Олекса Тягнибок, Народний Фонд Допомоги Україні (Відділ Центрального Ню Джерзі); 250 дол.: Ігор Е. Коцур, Українська Федеральна Кредитівка в Рочестері, Н. Й., д-р Степан та Ірина Нечаї; 100 дол.: Леонід Петренко, Дон Браковський, Мирослав Пастушенко (раніше 200 дол.), Стах і Марта Яроші, Павло Ткач, Володимир і Анна Федаки, д-р Степан Ю. Нечай, Федір Петричкович, Володимир Штокало, Микола і Надя Кунинські, д-р Теодор Трусевич; 50 дол.: Мирон Шарко; 35 дол.: Степан Ґробельський; 26 дол.: Петро Байко; 25 дол.: О. Мізук, Володимир Возьний, Богдан Похмурський, Василь Сивенький, Дмитро Наливайко, Матвій Сас, Стефан Покора, Богдан Похмурський, Ростислав Качмар, Роман Качмар, Сильвестер Куривчак, Юрій Руб; 20 дол.: Ярослав Заремба, А. Слюсаренко, Володимир Грицин, Олександер Кобаса; 21.85 дол.: Марко Фаріан; 10 дол.: Т. Попович.

Всім щирим жертводавцям наше спасибі! Просимо дальшої вашої підтримки — тепер вже для самостійного виступу України на олімпіядах світу в 1994 і 1996 роках. Україна потребує нашої допомоги!

Просимо слати свої пожертви на „Фонд відродження спорту в Україні" на адресу: USCAK-Fund for Rebirth of Sports in Ukraine 698 Sanford Avenue, Newark, N.J. 07106.

Комісія ...

(Закінчення зі стор. 1)

ваються там, і перешкоджати діям сербів, які продовжують репресії проти мирного мусульманського і хорватського населення.

Комісія відзначає, що серби також змушені в результаті військових дій покидати свої житла, але підкреслює, що цей факт не можна порівняти з тією жорстокістю, з якою серби „очищують" від мусулман і хорватів цілі села і міста. Серби не тільки виганяють із своїх жител несербське населення, але спалюють житлові будинки і мечеті.

У звіті розповідається про ультранаціоналістичну сербську групу „Білі орли", що діє на північному сході Боснії. Бойовики цієї групи систематично страчують полонених. Співробітник однієї з гуманітарних організацій, яка працює в Боснії, повідомляє, що блокада деяких міст сербами „у сто разів страшніша" від того, як Саддам Гуссейн „приборкував" курдів. Коло 100,000 осіб опинилися в обложеному місті Ґоразда. Вони не дістають ні продуктів, ні медикаментів. Місту загрожує голод і епідемії.

Жорстокість щодо сербського населення прийняла масовий характер. Жертвами ультранаціоналістів стають не лише слов'яни-мусулмани і хорвати, але й албанці, а також мадярська меншина, яка проживає в автономному краї Воєводіна.

У НАЙНОВІШІЙ БОРОТЬБІ за ідеологічну контролю Федеральних судів, демократи, які контролюють Сенатом розпочали посилену актію всяких схвалень іменованих президентом Джорджем Бушем кандидатів на важливі посади суддів, щоби зберегти деякі вільні місця для губернатора Билла Клінтона, якщо його виберуть президентом ЗСА. Аналітики твердять, що демократи вже довшу хвилю турбуються тим, що призначення суддів республіканськими президентами Р. Реґеном і Дж. Бушем допомогло звернути американську судову систему в більш консервативну сторону. Тепер демократи є перед дилемою, чи зовсім припинити схвалення вже наіменованих кандидатів президента Буша, чи тільки сповільнити цей процес перед днем виборів. Сенатор Джозеф Байден, мол., демократ з Делавер, який є головою Юридичного комітету сказав, що він буде селективним у схваленні кандидатів, але зовсім припинити процес було б неправильно.

НА РИНКУ РЕКЛЯМ появилася перша передвиборча реклама на телебаченні зі сторони демократичного кандидата губернатора Билла Клінтона. У реклямі ні разу немає згадки про його суперника президента Джорджа Буша, але натомість підкреслюється його заслуги із різних ділянок на пості губернатора стейту Арканзо, почавши від справ податків до очищення довкілля включно. У той сам час голова виборчої кампанії президента Дж. Буша в Ню Джерзі, Джозеф Салліван заявив, що „Биллові Клінтонові неможна дозволити зробити з Америкою те, що він зробив з Арканзо".

ДО КНИГИ ҐІННЕСА вписано новий рекорд в ділянці піднімання на руках від підлоги. 53-річний тбіліський інженер Джумбер Лежава за 335 підходів протягом 6 годин підняв на руках своє тіло 19.176 разів. Попередній рекорд Лежави також занесено до Книги Ґіннеса: в 1990 році за п'ять годин він піднявся 16.274 рази. Тепер він шестигодинного успіху досягнув на 81-ий день змагання за встановлення рекорду піднімання протягом 100 днів. В останній день цього марафону, 9-го вересня, Лежава спробує досягнути ще одного рекорду — у виконанні цієї ж вправи протягом 2 годин.

ГОЛОВА ДЕРЖАВНОЇ РАДИ Грузії Едуард Шеварднадзе повідомив про своє рішення вийти з виборчого бльоку „Мир" і дав згоду бальотуватися на пост голови Верховної Ради Грузії, вибори якого призначено на 11-го жовтня. Ця ситуація стала можливою після того, як Державна Рада прийняла безпрецедентне у світовій практиці рішення про обрання спікера парляменту шляхом прямого, загального і таємного голосування на мажоритарній основі.

СОЮЗІВКА ВЕЛИЧАВО ВІДЗНАЧИЛА ...

(Закінчення зі стор. 1)

Український Національний Хор із солісткою О. Кровицькою на сцені Союзівки. Зліва диригент М. Длябога. (Світлила: Т. Тершаковець, „Український Тижневик")

Ансамбль "Фата Моргана"

офіційні представники України — перший секретар амбасади у Вашінґтоні Сергій Кулик і голова Постійної Місії України до ООН Віктор Батюк з дружиною і внуком. Їх привітали хлібом і сіллю „Міс Союзівка '93' " Мар'янка Гаврилюк і солістка Львівської опери Оксана Кровицька.

Ведучі програмою цього вечора, головна радна УНСоюзу і організаторка всіх мистецьких програм на Союзівці цього літа Аня Дидик-Петренко і Мар'янка Гаврилюк, відчитали тексти Акту проголошення незалежности України з 24-го серпня 1991 року українською і англійською мовами під гучні оплески вщерть виповненої залі.

Відтак слідував концерт хору, до якого із сольоспівом долучилась О. Кровицька.

З коротким словом привіту виступили О. Батюк і С. Кулик, при чому цей останній передав привітання від перешкодженого амбасадора Олега Білоруса. Щире і красномовне приречення від УНСоюзу і від учасників імпрези виголосила А. Дидик-Петренко. Відтак вона представила присутніх на залі членів Головного Уряду УНС: головного касира Олександра Благітку, головних радних Евгена Іванціва і Володимира Корчинського, як теж головного редактора „Свободи" Зенона Снилика і співробітників „Українського Тижневика" Тамару Тершаковець і Романа Вороновича, управителя Союзівки Івана Флиса, мол., і минулорічну „Міс Союзівку" Софійку Ільчишин.

Після концерту О. Благітка вручив маестрові М. Длябозі чека на 1,000 дол., як одну із численних дотацій УНСоюзу на громадські цілі.

Концерт в неділю по полудні на терасі „Веселки" належав всеціло ансамблеві „Фата Моргана", який виконав ряд патріотичних композицій, в тому декілька до слів Тараса Шевченка, що є своєрідною спеціяльністю цього колективу з Києва.

Цим концертом закінчено святкування перших роковин незалежности існування молодої держави України.